

ከታም 3 ቁ 10፣ 4/17/2014 Editor: Tesfaldet Bahlibi

ኩሉ ነገራት አብ ግንዛቤ All Things Considered

ሳልሳይ ክፋል

[part1](#) [part2](#)

ዓራቶም ዝጸበቡዎም ዓሰርተ ኣህባይ፡ ርሓቕላይ ቅረበላይ ክበሃሃሉ፡ ሓደ ደድሕሪቲ ሓደ ክጸድፉ እንክርኣዩ ክለዉ። ctrl/click = (Tenmonkies) ሰኣን ሰኒት ዘስዕቦ ተነጻልነት - ንተቐወምቲ ኤርትራ ይምልከት።

ሓደ ውጡን ስራሕ ወይ ዕላማ ፡ ክዕወት ወይ ክፈሸል እንተ ደኣ ኮይኑ፡ ከመይነት ኣጀማምርኡ ወሳኒ ግደ ኣለዎ። ግር መታን ከይ ብለኩም ደማኒ፡ ናይ ሎሚ ትንተና፡ ኣብ ናይ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳንን መሰልቱን፡ ዝሓልፍዎ ዝነበሩ ኣሰከፍቲ ኣሰራት ዘድሃበ ኮይኑ፡ ተመሳስልነቱ ምስ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ (ጀብሃ) እውን፡ ቁሩብ ሸፊፍ ኢሉዎ ክሓልፍ እዩ። እቲ ዘላቂ ቁምነገር ናዚ ትንተና ከኣ፡ ምስቲ ኣብ ቀዳማይን ካልኣይን ክፋላት፡ ዝተሓበረ ከርሲ ቴማ - ኣብ ዛዕባ ስንኩል መርሃ ራእይን ሰልጣን ከስዕቦ ዝኸለል ጠንቅታት ፍልልይ፡ ምስ ተቐመተ ወይ ምስ ረኣዩ፤ ኣብቲ ናይ መጨረሻ ክፋል ምርብራብ ቁምነገራት ግን፡ ንመተዓረቂ ዝኸውን ክለሳ ሓሳብ፡ እዝግሄር እንተ ተሓዲሶም፡ ብምቕራብ ክደምደም እዩ። ንኺደ!!!

ኪዳን፡ ከም ስሙ ዘይ ኮነስ፡ ከም ባህርያቱ ዝልለ፡ ብሓያሎይ እኹብካብ ጀብሃ ነበር ውድባት ዝቐመ እዩ። ናይ ጀብሃዊ ባህር ዘለዎ ኮይኑ፡ ብናይ ኢትዮጵያ ወሳኒ ተራ ተመሰሪቱ። ካብ ዝጀምር ኣትሒዙ ክሳብ ሕጂ ድማ፡ ንዓይኒ ህሩፋት ለውጢ ዝሰከብ፡ መሰከተ ብርሃን ክፍንቅቕ ዘይ በቐዔ፡ "ናይ ውድባት መጓሰጢ መድረሻ" ኮይኑ ዝነበረን ዘሎን ጥራይ ዘይ ኮነስ፡ ምፍራይ ናይ ዝተፋላለዩ ፖለቲካዊ ጉጅለታት፡ ቀንዲ ምክንያት ኮይሉ ዘሎ እዩ።

ኢትዮጵያ ህላወ ኪዳን ጥራይ ኣይ ኣኸላን። ብኸንደይ ዓጀባ፡ ባይቶ ኣብ ኣዋሳ ቆይሙ። ብድሕሪኡ እውን፡ ንዝተፈላለዩ ደርባዊ ሓይልታት፡ ከም ናይ መንእሰይ፤ ሸማገለ፤ ምሁራትን እና ፈላለዮት፡ ብብእዋኑ ብመጻዋዕታ ትኣኻኸቦምን ትቐልሶምን። ክሳብ ሕጂ ግን፡ ኣብ ክንዲ ሓደ ስሙር ሓይሊ ዝኾኑ፡ ኣብ ናይ ሓድሕድ ምክሳስን ምጥልላምን ስራሓት ተጻሚዶም ይርከቡ። ካብዚ እንታይ ክንዝክር ወይ ክንፈልጥ ንኸእል? **ኣም ብሓኸላ፡** ናይ ወያነ ሕልሚ፡ ኤርትራውያን ንኺይ ንሰማማዕ ምስምማዕ ምግባር እዩ። ከም ኒታ ዳዕሮ፡ ብሓኸላ ምክራታ ማለት ይኸውን። እዚ ምስቲ ናይ ጃንሆያዊ ውጥን ተመሳሳልነት ኣለዎ።

ኣብ ታሪኽ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ንምጽናት ተባሂሉ ዝተገብረ ናይ ኣም ብሓኸላ፡ ጃንሆያውን ጽዮናውን ፈተነ ንምትግባር፡ ኣቐድም ኣቢሎም ዝኸተብዎም ጸረ ሰላም ሓይልታት፡ ከም ማሕበር ኣንደነት፤ ኣኸረርቲ ሸፋቱ፤ ኣብ ሞንጎ ኣመንቲ ኣሰላምን ክስታንን ኩናት ሓድሕድ ክባራዕ ምፍታን ነበረ። ጽንሕ ኢሎም ከኣ ለላህመቱ ጎቦዝ ኤርትራ፡ ኣብ ውትህድርና ኮማንዶስን መሊሻ ስርናይ ከቲቦም ህዝቢ ብህዝቢ ነሓድሕዱ ንኸዋጋእ ፈቲኖም። ኣብ ጉዕዞ ግን፡ ኩሉ ሓደ ደድሕሪ እቲ ካልእ ፈሸሊዎም።

ብሕልፊ እዞም ዳሕረዎት፡ ኮማንዶሮም ይኹኑ መሊሻእም፡ እዋኑ ምስ በሰለ፡ ምስ ሀዝቦም ተሰሊፎም መስዋእቲ ዝኸፈሉ ኣካል ዘበሰብና እዮም። ኣቕድም ኣቢሉ ዓሚ ድዩ ቅድሚ ዓሚ፡ ሓደ ባእታ በመጉልሕ ድምጺ ናይ ወያነ ገይሩ፡ ኣፉ ከም ዝሃቦ፡ ነዞም ኮማንዶስ ዳርጋ ኣብቡር እዮም ነይሮም እንክብል፡ /ሓሊ መ እንተ ዘይ ኮይነ/ ዝሰማዕኩ እመስለኒ። እቶም ገሊና እንፈልጦም ኮማንዶስ ግን፡ ምሳና ኣብ ክንደይ ጽምዶ ዝወጹ፡ ከም ኩልና መሚዮምን ኣዛዊሮምን ዝሓሰቡ እዮም።

ጨጓር ዳንጋ ገባር ሓረስቶት፡ ብሰንኪ ስእነት ሸቕላትን፡ ዘይ ብርኩት ማእቶት ትሕዝቶ መሬት፡ ብዘኸተሎ ድኽነት ንዝተኸትብዎ ሰራሕ፡ ኣሰላም እውን ዝነበርዎ ነበረ። ነዚ ኣቶም፡ ከም ብተባብሶ ናይ ውልቆም ዕግባብ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ብፍላይ ከኣ ንህዝቢ ኣሰላም፡ ከጽንቱ መታን ዝዓጠቐ ከድዓት ደቂ ሃገር ጌርካ ምኹናኖም፡ ፖለቲካዊ ዓቕሊ ጸብት (political depression) እዩ። ንሱ ከኣ፡ ነቲ ንማሕበረ ሰብ ከበሳ፡ ኣብ ፍለማ ጉዕዞ ታሪኽ ሰውራና፡ ንዝተኸየደ ጽምዶ፡ ምስ ናይ ማሕበር ኣንድነት ጉዳይ፡ ኣተሓሕዞ ዝኸሰሰ ዛንታ፡ ከም መሓፍስቲ ናቱ ኮይኑ ብዝተፈላለየ ብህለት፡ ካብ ዝተፈላለዩ ባእታታት ይሰማዕ እዩ።

በቲ ካልእ ኣተገባብራ ናይ ኣም ብሓኽላ ግን፡ ልክዕ ብልክዕ ኣብዛ ዓለም እዚኣ፡ ክውን ዝገበረ ሓይሊ እንተሎ ኮይኑ፡ ስልቲ ህዝባዊ ግምባር ጥራይ እዩ። ኣደ ወሊዳ ትምከን፡ ንውግእ ከም ጓይላ፤ ንመስዋእቲ ከም መርዓ፤ ንጸበባ ከም ራህዋ ወዘተ ዝተቐበልዎ ጀጋኑ ተጋደልቲ፡ ታንክታት ጸላኢ ማሪኹም፤ ተገልቢጦም ብታንክታቱ እንድዮም ዝመንቆሰዎ።

ወያነ ብስም ኢትዮጵያ፡ ምስ ሓያላት ተሓጋዝቶም ኮይኖም፡ እንደገና ክርምሱና መታን፡ **መልሓስን፤ ዓረርን፡ ቀለምን** እና ተጠቓሙ፡ ህርድግ ካብ ዝብሉ፡ ዝያዳ 14 ዓመታት ወሲድሎም ኣሎ። ካብቶም ሓያሎይ ዝጥቀሙሎም ሜላታት ድማ፡ ነታ "ኣም ብሓኽላ" እትብል ኮይና፡ ውህደት ናይ መለሳውን ሱዳናውን (ጥቓ [suzan](#)) ጸዓት፡ በትሪ ጃንሆያውን ጸዮናውን ተቐቢሎም፡ "ኣም ብሓኽላ" ንምትግባር ከም እንደገና ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ይካየድ ኣሎ።

ሓደ ካብቶም ሓያሎይ ዝካየዱ ዝነበሩን ዘለዉን ሓደገኛ ፈተናታት፡ ንናይ ውድባት ምርባሕ ምትብባዕ ጥራይ ዘይ ኮነስ፡ እቲ ውድባታት እውን፡ ኣብ ከም ናይ መንእሰያት ንባይኖም፤ ናይ ምሁራት ንባይኖም፤ ናይ ሃይማኖት ንባይኖም፤ ናይ ቀቢላታት ንባይኖም ክውጉኑ ምግባርም እዩ። ናይ መጨረሻታ ዕላማኡ ከኣ፡ ሰምረት ተቓውሞ ሓይልታት ምሕራም።

ተቓውሞ ኤርትራ ተባሂሉ ካብ ዝፍለጥ ክሳብ ሕጂ፡ በብዓይነተን ውድባት ክጅምራ ደኣ እምበር፡ ኣብ ሓደ ቅዋም ክሰምራ ኣይ በቕዓን። ኣብ ጉዳይ ሃገርና፡ ሰምረት ናታተን፡ ኣድላይነቱ ዕዙዝ ከም ምኻኑ፡ ጨሪሰን ሸለል ዝበልኦ እዩን። ሕጂ እውን፡ ኣብ ሓደ ሚያዝያ 2014ዓም፡ ኣብ ዓዲ'ንግሊዝ፡ **ማሕበር ደቂ መታሕት** ብትሸዓተ ወነንቲ ሓሳባት ከም ዝቐመ ተኣውጁ። **ማሕበር ትሸዓተ ደቂ መታሕት** እንተ ዝበሃል ዝያዳ ንጹር ምኹነ ነይሩ። Welcome to the already crowded oposition warehouse club!!!

ካብቲ ሰነዶም ዝሕብርን፡ ኣብ ፓልቶክ ከም ዝገለጽዎን ኣመታት ብምምርኳስ፡ እቲ ክርሲ ዕላማ (goal) ናታቶም፡ ካብቶም ናይ ነባራት ውድባት ደቂ መታሕት፡ ዝፈልዮም መለሳይ ከም ዘለዎም ኣይትርዳእን። ምናልባሽ፡ ኣብ ኣገባብ (objectives) ልሕሎሕ ፍልልይ ክህልዎም ይኸእል። ሓደ ካብኡ፡ ሲቪካውያን ኢና ስለ ዝብሉ። ስለምንታይ ሕጂ ከምዚ ኣድለየና፡ ንብል ሕቶ ክገልጽዎ እንክለዉ ድማ፤ ደምባ ተቓውሞ ብጠቕላላ፤ ኪዳንን ባይቶን ከኣ ከም ውህሉላት ሓይልታት፡ ኣበርክቶ ናታቶም ክፍሪ ስለ ዘይ ከኣለ ምኻኑ ይሕብሩ። ኣብ ዛዕባ መሰረታዊ መልሲ ዘድልዮ ሕቶ ግን ኣይ ኣተውዎም። ንሱ ከኣ ስለምንታይ፡ ደምባ ተቓውሞ ከም ተሃሰዩ።

ስለ ምንታይ ተቃውሞ መሆኑ፡፡ ንዝብል ሕቶ ጌና ከይ ተመለሸ፡፡ ማሕበር ስለ ዝኣወጅካ፤ ኣራሚ ወይ ተካኢ ንናይ ዝተዘናበለ ዕላማ ክትከውን ኣይ ከኣልን፡፡ ክት ዕወት እንተ ደኣ ኳንካ፡ ኣተሓሳስባ ህዝቢ ክትቅይር ክትከእል ኣሎኳ፡፡ ኣተሓሳስባ ሓፋሽ ክትቅይር ከኣ፡ ነቲ ንናብራ ህዝቢ ከመሓይሽ ዝኸእል፡ ነገራዊ ዝኾነ ኩነታት ክትቅይር ከም ትኸእል፡ ምስ ተረጋግጽ ጥራይ እዩ ዝኸውን፡፡ እንተ ዘይ ኮነ፡ ወግሑ ጸብሑ ውድባት ምፍራይ፡ ጸገም ምውሳኽ እንተ ዘይ ኮይኑ፡ መፍትሒ ጸገም ኣይ ኮነን፡፡ ድሮ እኳ ደኣ፡ እዚ ማሕበር ደቂ መታሕት ዝብል፡ ኣባህራሪ ዝኾነ ስሚዒታት ከም ዝፈጥር ኣይ ሰሓትን፡፡ - the mission carries a message that sounds an attempt to discriminate part of a society.

ንምኳኑኽ ደረት መታሕት ካብ ከበሳ፡ ካባይ ናባይ ክንብሎ ንኸእል? ንምኳኑኽ ኣብ መታሕት ዝነበር ማሕበረሰብ እንታይ እመስል? ንምኳኑኽ ማሕበረሰብ ማለት ከመይ ድዩ? ንምኳኑኽ፡ ዓዲ እንገራኻ ኣድኻ ማለት ከመይ ድዩ? ነዘን መታሕትን ከበሳን ዝብለውን ዘለው፡ እንግሊዝ ክፍንጭለን ሓሲቡ ኣይ ኮነሉን፡፡ ደርግን ጀብሃን ድማ፡ ንናይ መታሕት፡ **ራስ ዝ** ከም ተሰማምዑ ንዝበሃል መዓት ወረ፡ ደቂ ጀብሃ ብኸመይ ንርእዮ? እዘን፡ ብሔራት ኢና ዝብላ ዘለዋ እውን፡ ንሳተንሲ ደይ **ንራስ ዝ** እየን ተላዒለን ዘለዋ፡፡ እዚ ማሕበር ደቂ መታሕት ከኣ፡ **ውሻል** ናይተን ናይ ብሔራት ውድባትን፡ ናይቶም ሃይማኖታውያን ውድባትን፡ ከም ኮይኑ የሰምዕ ስለ ዘሎ፡ ፍልዩነቱ ኣብ ምንታይ እዩ?

ማሕበር ደቂ መታሕት፡ ምስቲ ኣብ ኣርበዓታትን ሓመሳታትን ዝነበረ ፖለቲካዊ ምንቅስቃሳት፡ ከም ምስ ናይ ራቢጣ ኣል እስላምያ ዘመሳሰልዎ ዘለዉ ይመስሉ፡፡ ኣብ ራእይ ኣጠራንፍኡ ወይ ኣወዳድብኡ፡ ኣሰላማዊ ስለ ዝኾነ፡ ይመሳሰል ይኸውን፡፡ ኣብ ሕቕፊ ዕላማ ግን፡ ዝይፈላለ ይመስል፡፡ ራቢጣ ኣል እስላምያ፡ ግብረ መልሲ ናይ ዋዕላ ቤት ገርጊሽ ነበረ፡፡

ኣብ ዋዕላ ቤት ገርጊሽ፡ ፖለቲካዊ ሓይልታት ናይ ሸዑ፡ ናይ ኢትዮጵያ ኢድ ኣእታውነት ብዝነበሮ፡ ኣብ ምንጎ ማሕበር ኣንድነትን፡ ካልኣት ሓይልታ ከም ኤርትራ ንኤርትራውያን፡ ጸርፍን ዘለፉን ዝነበሮ፡ ብሰብ ብረት ዝተፈራርሑ፡ ጎንጽታት ከም ተባርዔ ይትረኽ እዩ፡፡ ከም ሳዕቤን ናቱ ከኣ፡ ሸኽ እብራሂም ሱልጣን ምስ ተቐጥዑ፡ ንኸረን ወሪዶም፡ **ማሕበር ራብጥያ ኣል እስላምያ** ከም ዝመሰረቱ ይዘንቶ፡፡ ቀንዲ ዕላማኦም፡ ኣብ ሃገራውነት ዘትከሰ ኮይኑ፡ ከምዚ ናይ ሕጂ ማሕበራት፡ ዝብልዎ ዘለው ተነጽሎ፡ ልክዕነት የብሉን፡፡ ራቢጣ፡ ኣብ ጥንግናጋት ሕቶታት፡ ናይ ቀቢላታት ርእሰ ምሕደራ፡ በቲ ሓደ ወገን፡ በቲ ካልእ ድማ፡ ሸርዕያ ከም ርእሰ ሕገ ሃገር፡ ክኾነሎም ኣይ ተሃንደዱን፡፡ ናብ ኪዳን ክንምለስ፡፡

እዚ ደራሲ እዚ፡ ኪዳን ብግሰ ምስ በለ፡ መልክዑ፤ ሕብሩን መሳርዑን ኣሰተብሂሉሉ ስለ ዝነበረ፡ ብዛዕባ እንታይነቱ፡ ደቂቕን ሰፊሕን ትዕዛብቲ ኣስሚሩሉ ይነበር፡ ቅድሚ ሸምንታ ዓመታት፡ ገለ ካብኡ ንምቕንጫል ድማ፡ ነቲ ንክመይነት ኪዳናዊ ኣሰይማኡ (semantics of its nomenclature) ዝምልከት፡ ከምዚ እንክብል ኣልጻልዎ ነበረ፡፡

“ ... ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ተባሂሉ፡ ንኸሰየም ዝተ ዋህቦ መብርሂ ግን ኣይ ፍለጥን፡፡ ... እዚ ስም እዚ፡ ካብ ምሕዝነት ብምንታይ እበልጽ?”

ምሕዝነት	ኪ ዳ ን
ሃገራዊ ምሕዝነት ኤርትራ (ሃ.ም.ኤ)	ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን (ኤ.ዲ.ኪ)
Eritrean National Alliance (ENA)	Eritrean Democratic Alliance (EDA)

ብትግርኛ እንክርኤ ከሎ፡ ስም ኪዳን ብዘይካ ብ"ኤርትራ" ምስ ስም ምሕዝነት ኣይ ራኸብን፡፡ ብእንግሊዝ እንክርኤ ከሎ ከኣ፡ እቲ ፍልልይ ኣብ ምንጎ National vs Democratic ዝብላ ቃላት እዩ ... “ ትዕዛብቲ ቀዳማይቲ ርብዓዊት ወርሓት 2006 ዓ.ም ካልኣይ ክፋል ተሰፋልደት ባህልቢ ግንቦት 26፣ 2006 ዓ.ም. fewsilybee@yahoo.com

ሕጂ እውን፡ ከም እንደገና ምድህሳሱ፡ እዋናዊ ኣድላይነት ኣለዎ።

ምሕዝነት፡ ልክዕ እንግሊዛዊ ትርጉሙ፡ Alliance እዩ። ኪዳን ማለት Alliance ኣይ ኮነን።
ኪዳን፡ ልክዕ እንግሊዛዊ ትርጉሙ፡ Covenant እዩ።

ሰለዚ፡ ኤርትራዊ ዲሞክራውያዊ ኪዳን ማለት = Eritrean Democratic Covenant ክነሱ፡
= ከም Eritrean Democratic Alliance ይፍለጥ።

ከምዚ ዝዳይነቱ ተገራጫዊ ኣሰይይማ፡ ብሞያዊ ጽፈት /professional excellence/ ይኹን፡ ብመትከላዊ ርእሰ ዕላማ፡ ክቐየሩን እንክለዉ፡ ዝህለላ ብውሕዱ ትንኩልና ከኣ ብሰውሩ እዩ። እቲ ትንኩልና፡ ንምሕዝነት ብኸመይ ኣገባብ ይእለ ዝዳለመ ኮይኑ፡ ለውጢ ቃላት ጌርካ ብምምዝማዝ ተኸናዊኑ።

ንሱ ከኣ፡ ነታ National እትብል ቃል፡ ካብታ ናይ Eritrean National Alliance መዝሒቕካ ብምውጻእ፡ ብሓንቲ ካልእ ቃል፡ ብ Democratic ምስ ተካእካይ፡ Eritrean Democratic Alliance ትኸነልካ። እቲ ዝህለላ ግን ክሕባእ ኣይ ተኸእለን። ንሱ ከኣ፡ ምስቲ ትግርኛዊ ወይ እንግሊዛዊ ትርጉማቱ ዘይ ቃይ ኮይኑ ይርከብ። Eritrean Democratic Alliance, EDA, ምስ ትግርኛዊ ትርጉሙ፡ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን ኣይ ሰማማዕን። ስለምንታይ እዩ፡ እታ Alliance እትብል ቃል ኣብ ከንዲ "ምሕዝነት" ምባላ፡ "ኪዳን" ኮይና? ከምዚዶ ኣይ መስልን - ሻዕብያ "ዓዋት ንሓፋሽ" ስለ እትብል፡ ካልኣት ተቐለሰቲ ወይ ተቐወምቲ ግን፡ "ዓዋት ንሓፋሽ" መታን ከይብሉ፡ "ዓዋት ንህዝቢ" ይብሉ።

ከም ኣጋጣሚ፡ ሒ ማቕ መዓልቲ ስለ ዝወዳሉ፡ ኣይ ኮኑን ተጋግዮም። ኮነ ተባሂሉ፡ ነቶም ኣቕድም ኣቢሎም፡ ካብ ምሕዝነት ኮርዮም ምስ ወጹ፡ ተሓሲሞም ዝጸንሑ፡ ከም ክልተ ጋንታታት ናይ ሕዳሪናይ ተ/ጋ ስዩምን ናይ ተ/ጋ ሕዳሪናይ ኣሕመድ ናስርን ካልኣት ሓደ ክልተ ሓደስቲ ጋንታታት ጨፋሊቕካ ብምእታው፡ ሓዲሽን ምዕቡልን ኪዳን ዝበሃል ተመስሪቱ ንምባል እዩ። ብዝኸነ መዓቀኒ ግን ካብ ምሕዝነት ዝገደደ ደኣ እምበር፡ ብልጽጎት የብሉን።

ሓደ ዝህለ ስም ሓዘል፡ ፖለቲካዊ ስርዓት ወይ ትካል ድማ፡ መንጸብረቕታ ካብቲ ዝህለ፡ ኣገባብ መርሃ ራእይን ስልትን ዝምንጨፍ ይኸውን። ንሱ ከኣ፡ ምስክርነት ደረጃ ብቐዳት፡ ናይቶም ሓንጠጥቱ ዝሕብር እዩ። በዓል መን ከም ዝወዳልዎ ዘተሓሳስብ እዩ።

ነቲ ብትንኩልናን ዝህለላን ዝተሓንጠጠ ሰነድ ውዕል ኪዳን፡ ገሊኣቶም ኣባላት ኪዳን፡ ንባህ ኣይ ብሎ፡ ምስ ዕቃቤታቶም እንክለዉ፡ ዓይኖም ጸቕጦም ንዘጸደቑቑ ቅዋም ኪዳን፡ ከይዱ ከይዱ እንታይ ኣፍርዩ? ፍረ ትመስክር!!! ብኸምዚ ኩነት ዝብገስ ስርዓት፡ ኣብ ጉዕዞኡ ንኸሃጉግ ዘሎ ተኸእሎ ረዚን እዩ። ንምስክር፤ ምሕዝነት . . . ኪዳን . . . ባይቶ . . . ኩሎም = ባዶሽ = the zero sum game.

ከም ኣጋጣሚ ዝመስል ኣገራሚ ነገር፡ ስመ ዕላማ ኪዳን፡ ምስ ናይ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኣሰይይማ፡ ተመሳሳልነት ኣለዎ። እሾኽ ብበልሓ ትፍጠር ከም ማለት ድዩ? በንጻሩ። እሾኽ ብነጻማ ትፍጠር ከም ማለት ይመስል።

Eritrean Liberation Front = ግምባር ሓርነት ኤርትራ ደኣ ምበር፡ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ማለት ኣይኮነን
ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ማለት = Eritrean Liberation Struggle ክነሱ
= ከም Eritrean Liberation Front ኮይኑ ይፍለጥ።

Eritrean Liberation Front = አል ጅብሀት ልታሕሪር ኤርትራያ الجبهة لتحرير إريتريا ማለት ግን ልከዕ እዩ።

እንታይ ንማለት እዩኸ? ዕጥቃዊ ገድሊ ኤርትራ፡ ከከም ኣገባብ ራእይን ስልትን ናይ ፈለምቱ ኣፍርዮ እዩ። እቲ ቀዳማይ ፍለማ፡ እቲ ኣብ 1961 ዝተበገሰ ክኸውን ከሎ፡ እቲ ካልኣይ ፍለማ ድማ፡ እቲ ኣብ 1971 ዝጨንፈረ (ኣንቆራ ጅብሃ) እዩ። ጉዕዞ ተጋድሎ፡ ካብ መጀምርትኡ ክሳብ መወዳእትኡ፡ ከከም ኩነታቱ እና ተጋደለ ዝተዓወተ፡ እኩብ ድምር ናይ ሓደ ሓይልን ፈቃር ሃገሩን፡ ዝኾነ ኩቡር ህዝቢ ኤርትራ እዩ።

እቶም ፈለምቲ (the pioneers) ቀዳማይ መድረኽ፡ ካብ ባዶ ተመክሮ ተበጊሶም፡ ቦታ ዝነበረቶም ትሕዝቶን ዓቕምን፡ ኣብ ምፍታንን ምግጋይን ምእራምን (try and error) ፡ ተሞክሮ ከይኖም፡ ዝበድህሞ መድረኽ ዑዙዝ ታሪኽ እዩ። ይኹን ደኣምበር፡ እቲ ዝተፈጸመ ፈተነታት፡ ራእይ ዕላማኡን ስልትታቱን ከየጸፈፈ፡ ንዓሰርተ ዓመታት ዝኣክል እዋን ስለ ዝበልዔ፡ ከም ሳዕቤኑ ድማ፡ ምጅማር ካልኣይ መድረኽ ኣስዒቡ።

ፈለምቲ ካልኣይ መድረኽ ድማ፡ ነቲ ኣብ ጅመራ ቀዳማይ መድረኽ፡ ዝተራእዩ መኻልፋት ጽቡቕ ገይሮም ስለ ዝተማህርሉን ዘለሎዎን፡ ብተዛማድነት፤ ፍልይ ዝበለ መርሃ ራእይን ስልትን ዘሎዎ ገድሊ ጀሚሮም። ድሕሪ ዓሰርተ ዓመታት ዝወድኤ ቃልሶም ከኣ፡ ገድሊ ንነጻነት ኤርትራ፡ ምሉእ ብምሉእ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሮም ኣትዩ።

ገድሊ ኤርትራ፡ ኣብ ቅጽጽሮም ምስ ኣተወ ድማ፡ ድሕሪ ዓሰርተ ዓመታት ዝተኻየደ መሪር ቃልሲ፡ ንኹሉ ውሽጣውን፤ ዘባውን፤ ዓለምኻውን ወጥርታት ቡዲሆም፡ ባንዴራ ባዕዲ ሓንሳብን ንሓዋሩን ኣውራጃማ። ስለዚ፡ ሃገራዊ ውዕሎ ንጹር መርሃ ዕላማን ስትራተጅን ዝሓትት ከቢድ ጉዳይ ስለ ዝኾነ፡ ዝኾነ ሰብ ከከም ድላዩ ዝወራዘሉ ኣይ ኮነን። ብተዛማድነት ናይዚ፡ ስም ገድብ ኪዳን ማለት ከመን ኣይ እዩ?

ኪ ዳ ን

ኪዳን ቡድን ዘራይ ናቱ ኮይኖም ዘለዉ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ እና ተዘወረ፡ ንሓድነትን፤ ድሕነትን፤ ልእላውነትን ሃገርና ዘሰግኡ፡ ሃሳይቲ ሕንፍሽፍሻት ከካይዶም ንዝጸንሑ ምጥቃስ ዝኣክል፡ ስለ ዝግሄር ህን ክትብሉ። ንምጃኑ፡ ንብዙሓት ሓዲሽ ሓበረታ ስለ ዘይ ኮነ፡ ንምዝኽኻር ግን ኣይ ከፍእን።

1. 1999 - 2005 ዓም ናይ 11 ውድባት ዝሓቐፈ፡ ብኹሉ መለኪዲታት፡ ካብ ባዶ ጀሚሩ ብባዶ ዝወድኤ፡ ብምሕዝነት ዝፍለጥ ጥርፍፈ ነበረ። “ዝወዓለ እንገርካ ዝሰሓተ እምክርካ” ከም እንብሎ መጠን፡ ተ/ጋ ቀለታ ኪዳነ፡ ብዛዕባ ምሕዝነት ኣመልኪቶም፡ ዝለገሰዎ ተወሳኺ ሓበሬታ፡ ንእንታይነት ወያነ ጥራይ ዘይ ኮነስ፡ ብሕልፊ እኳ ደኣ፡ ንሕልፊት መራሕቲ ተቓውሞ ብዝያዳ ይምልከት። ([keletakidane](#)) ወያነ፡ ንምሕዝነት ብኻልእ ዓይነት ውደባ፡ ክትከእዎ ስለ ዝደለዩ ድማ፡ ኪዳን ዝበህል ጥርፍፈ ክፍጠር ዝበሩ። ኮነ ድማ።

እቲ ምሕዝነት'ቲ፡ ኣብ 2005 ዓም ኣብ ማእከል ሻቡዳይ ዓመታዊ ኣኼባኡ፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባ እና ኣካየደን ከይ ደምደመን እንከሎ፡ ሃንደበት ብመጻዋዕታ ናይ ወያነ፡ ኣኼባኡ ኣንጠልጢሉ ንኻርቱም ክርከብ ተኣዚዙ። ኻልሓት ጉጅለታት ተቓውሞ እውን ከምኡ ንኻርቱም ከም ዝክርከቡ ተገብረ።

ብፍላይ ንኢቻልብና ዝሰሓበ ነገር ድማ፡ ሕዳሪናይ መለሰ፡ ንኸልተ ዕሉላት መራሕቲ ውድባት፡ ንሰውእ ሰዩም ዑቕባሚካኤልን (ሓረሰታይ)፤ ንተ/ጋ መስፉን ሓጎስን ኣብ ካርቱም ብሕታዊ ርክብ ገይሩ። እዝግሔር ዋንኦም እንታይ ከም ዝበሉም።

Just to mention a tragic drama: ሕዳሪናይ ተ/ጋ ሰዩም ዑቕባሚካኤልን ሕዳሪናይ ተ/ጋ ኣሕመድ ናስርን፡ ዝመርሖ ዝነበሩ ዉድብ ሶዎራዊ ባይቶ፡ ኣብ ሓሙሻይ ናይ ምሕዝነት ዓመታዊ ኣኼባ፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባ፡ ንኢትዮጵያ ብኢድ ኣእታውነት ከሲሶም፡ ኣባልነቶም ካብ ምሕዝነት ዝሰሓቡ እዮም።

እቲ ከሲ ድማ፡ ኢትዮጵያ ንተ/ጋ ሕሩይ ተድላ ባይርኡ፡ ሰከረታሪ ናይ ምሕዝነት ንኸኸውን፡ ስለ ዝገበረት እዩ ነይሩ ይብሉ። ተ/ጋ ሕሩይ፡ ምስቲ ኩሉ ፍልጠቱን ክእለቱን፡ ብዝለዓለ ሓላፍነት ከመርሖ ከም ዝኸእል ዝመጣጠር ባእታ እዩ። ሰይጣን ኣይ ርባሕ ግን፡ ከም ሓበላ ዓይኒ፡ ናይቶም ብኸበሳነቱን ገለ ድኽመታቱን ዝስከፉ፡ ኣብ ካልኣይ ሃገራዊ ጉባኤ ጅብሃ፡ ብዝተራቐቐ ውሕልነት ምስ ኣዘናበልዎ ንድሓር፡ ፖለቲካዊ ጸግኡ ኣንቆልቆሉ።

ብናይ ተ/ጋ ሕሩይ፡ ኣብ መሪሕነት ምሕዝነት፡ ካብ ሕብሪ ሰማይ /blue sky/ ዱብ ኢሉ ወራዱ ምስ ተቐብኤ፡ መሪሕነት ሶውራዊ ባይቶ ብቐጣዔ ተቐዋምም። ካርተሊና ኣባልነቶም ብምድርባይ ድማ፡ ኣኼባ ረጊጾም ተመርቂፎም። ካብ ኢትዮጵያ እውን፡ ቤት ጽሕፈቶም ዓጽዮም ወጺኦም። ነቲ ዝወሰድዎ ውሳኔ ከም ሓደ ቁቡል ስጉምቲ ንምርጻዱ ድማ፡ ውርዘይ ዝመስል ፕሮፖጋንዳ ከም፡

- ልእላውነትና ኣሕሊፍና ኣይ ንህብን
- ኣብ ኤርትራዊ ጉዳይና፡ ናይ ደገ ኢድ ኣእታውነት እውን ኣይ ነፍቅድን፡

ዝብል ኣምሰሉነት ሰማዕናሎም። እግበረሊይክ ከኣ ኣበሉና።

እቲ ድራማ እንክከሻሕ ግን፡ ስጉምቲ ከይ ሰጎሙ፡ ሶዎራዊ ባይቶ ንኣድህዶም ሓዊ ኣተዎም። ተፈናጭሎም። ኣብ ናይ ሕዳሪናይ ተ/ጋ ሰዩምን፡ ተ/ጋ ኢብራሂም መሓመድ ዓሊን ዘለውሉ በቲ ሓደ ወገን፡ በቲ ካሊእ ወገን ከኣ፡ ሕዳሪናይ ተ/ጋ ኣሕመድ ናስርን ተ/ጋ ዶ/ክ ሃብተ ዝሓዘ ጉጅለ፡ ክልተ ሶውራዊ ባይቶታት ኮይኖም ተበታቲኖም። ደሓርከ? ድሕሪ ናይ ነዊሕን ጽዑቕን ፖለቲካዊ ኩናት ኣድሕዶም፡ ጉጅለ ሕዳሪናይ ተ/ጋ ኣሕመድ ናስር ናብ ምሕዝነት ተመሊሳ።

ጉጅለ ሕዳሪናይ ተ/ጋ ሰዩም ግን፡ ኣብ ምሕዝነት ከይ ተመልሰት ምስ ጸንሖት፡ ኣብ ምስረታ ናይ ኪዳን ተኣኻኺቦም። ሸው ንሸው ከኣ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ቤት ጽሕፈታ ከፊታ። ነታ ብኢድ ኣእታውነትን ብጥሕሰት ልእላውነትን ዝሓመዩዎ ኢትዮጵያ፡ እንደገና ናብኣ ምምላሶም፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዝሃብዎ ስምዕታ ኣይ ዝከርን። ከም ዝጥርጠር ግን፡ ናይቲ ኣብ ካርቱም ምስጢራዊ ርክብ ኣብ ምንጎ ሕዳሪናይ መለሰን ሕዳሪናይ ተ/ጋ ሰዩምን ካብ ዝተሓከመ ስምምዕ፡ ካብ ምዃኑ ኣይ ሓልፍን። ከምዝን ዝኸምዝን ኣሰራርሓ፡ ሓፈሻዊ ፖለቲካዊ ባህልን ልምድን፡ ናይ ተቐውሞ ኤርትራ እዩ። ብልሽውና።

ተሓታትነትን ጉሉዱነትን ዝግድድ ህንጻ መንግስቲ፡ ንኸትምስርት እጋደል ኣሎኹ እናበልካ፡ ንባዕልኻ ዘይ ትቐየደሉ እንተ ደኣ ኩንካ ደኣም እንታይ ማለት ድዩ - ንህዝብኻ ትቐጥፍ ኣሎኻ ማለትዶ ኣይ ኮነን?

ነቲ ዝካየድ ዝነበረ፡ ናይ ሓድሕዶም ኩናት ንዝምልከት ትሕዝቶ ድማ፡ ብሓንቲ ምቕርቲ ሰነድ፡ ንምዝኸኻሩ እነሆለኩም።

ተ/ጋ ሳልሕ ቃዲ፡ ምስ ተጋ/ዶክ ሃብተ ተስፋማርያም ዘካየዶ ዕላል፡ ኣብ ሞንጎ ተቐውምቲ ዘሎ ሱር ነቀል መኻልፋት፡ ኣዝዩ እናመሸመሸ ይቐጽል ከም ዝነበረ፡ ዝሰነደ ኣገዳሲ ነገር ኣብ ታሕቲ ዘላ መሰጋገሪት/link ጠውቑ። Good job by Saleh!!!

ተጋ/ዶክ ሃብተ ኣብ ዕላሉ፡ ንሰውእ ሓርበኛ ኣቦ ሶውራ፡ ወልደአብ ወልደማርያም ኣመልኪቱ ዝሃበ ቃል፡ ብናይ ዓሌታውን ሃይማኖታውን ብልሽውና የጣምሞም። በጃኻትኩም፡ ድኻምኩም ከይ ጸብጸብኩም ንምሉእ ትሕዝቶ ዕላል ብጽሕዎ።

"...Religious and ethnic problems are not new to Eritrea... and the process that followed the split within the RC made me compare it with historical incidents that had similar characteristics. Why are they repeatedly hammering the ENA as Islamic, etc? This is what the EPLF did in the past: in order to create a platform for itself to mobilize Christians, it repeatedly hammered the ELF as an Islamic organization. The same trend is being repeated here. Religious and ethnic feelings were not used only by those who wanted to protect their power; they were also used by those who were filled with hate and narrow feelings. ... Even those who were not involved in power struggle and competition fell in that trap, the religious mobilization trap. Our much-respected patriot, Ato **Weldeab Weldemariam** had also committed such mistakes." **ንምሉእ ትሕዝቶኡ** ([ElfRc crisis](#))

ወልወል ኣብ ትሕቲ ምድሪ፡ ተሸሚሞም እና ሃለዉ እንከለዉ፡ ናይ ዶክተር ኢሊዮ ኢሉኒ ማለት ኣየጫብጥን። (It reminds a straw man fallacy argument) ሓርበኛ ወልወል ዝፍለጥሉ ክብሪ መንነት፡ ሰማይ ጠቀስ ልዕልና ከም ዘለዎ ይፍለጥ። ካብ ልቦም ዝመንጨወ፤ ብኣፎም ዝበልዎ ፍቕሪ ሕውነት ንምግንዛብ፡ ነዚ ምጥዋቕ፡ [welwel](#) (failing to read this link is to miss delicious historical pie.)

2. ከምቲ ገሊኦም ንምቅንጃዉ መታን፡ ዘይተዋዕለ ኣበሃህላ ዝበልዎ ዘይ ኮነስ፤ ኪዳን፡ ንምትእኻኻብ ምሕዝነት፡ ብሳላ ኢትዮጵያ ኣላታን የብላን፡ ኣብ ጉንዲ ዓይኑ ኣላዲዱ ዝቐመ፡ እዩ። ኪዳን፡ ነንዝጠጥዔት ተኸሊ ተቐውሞ፡ እና ሃንኮተ ዝነበረን ዘሎን እዩ። ፍጥር ምስ በለ፡ ሓሙሽተ ሰርታት ዝሓዘላ ጉዳያት ኣበጊሱ - 1) ሃገራዊ ዋዕላ ወይ ጉባኤ ናይ ምሕዝነት ኣጀንዳ ዝነበረ ሰርዙ 2) ንኣባልነት ዝምልከት፡ ዘይ ከም ናይ ምሕዝነት፡ ሓፋሽ ህዝቢ መታን ከይ ሳተፎ፡ ውድባት - እም ከኣ፡ ብውድባዊ ጉባኤ ንዝቐማ ጥራይ ከም ዘፍቅድ ገይሩ። 3) ኪዳን መተካእታ መንግስቲ ኤርትራ ከም ዝኾነ ለፍሊፉ 4) ንማዕርነት ድምጺ ኣባላት ወድባት ዝምልከት ከኣ፤ ውድባት ኣብ ዓበይትን ነኣሸቱን ብምውጋን፡ እተን ዓበይቲ ኢሉ ዝሓረየን ምሉእ ድምጺ፤ እተን ንኣሸቱ ዝበለን ከኣ፡ ፍርቂ ድምጺ ከም ዝህልወን ገይሩ። 5) ምስ መንግስቲ ኤርትራ ንክደራደር ድማ፡ ቀጠልዮ መብራህቲ ወለዑ።
3. ድሕሪ ሓዲ ዓመት ከኣ፡ ኣብ ካርቱም ዝተኻየደ፡ ካልኣይ ዓመታዊ ኣኼባኡ፡ ናይ ሸውዓተ ውድባት ሰምረት ዝኣወጀ ብተ/ጋ ሕሩይ ተድላ ባይርኡ ዝምራሕ ዝነበረ ውድብን፤ ካልእ ውድብ ድማ ተ/ጋ ኣድሓኖም ገብረማርያም ዝምራሕ ዝነበረ ኣባልነቶም ኣሕዲጉ ኣንጠልጢልዎም። ድሕሪ ሰለፋ እንታይ ተረፋ?
4. ኣብ ሳልሳይ ዓመታዊ ሰሩዕ ኣኼባኡ፡ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ዝተኻየደሉ ድማ፡ ኣብ ክልተ ወገናት - ኪዳን ቁ1 ን ኪዳን ቁ2ን - ኮይኑ ተገማሚዑ ወጺኡ።
5. ኣባላቱ ድማ፡ ብናይ እስላማዊ ጥርፍፊ ዝለለ ተዳሙንን፡ ብናይ ብሔራት ወድባት፡ እና ተወነንን እና መሰለን መጸ።

- 6. ከም ዝዝከር ኣብ 2009 ዓም፡ ኣባል ኪዳን ቁ 2 ዝነበረ፡ ወልደሱስ ዓማር ዝመርሖ ዝነበረ ሰልፊ ህዝቢ (Eritrean People's Democratic Party, EPDP)፡ ኣብቲ ንኪዳን ዘዋሰነ ዋዓዕላ ብሩሳይልስ ምስ ተኸፊልዎ፡ ነቲ እናኸፍኤ ዝኸይድ ዝነበረ፡ ሃይማኖታውን ዓሌታውን ዘይ ምትእምማን፡ ሕርሕራይ ገይሩ ኣሰራሲርዎ። ምስረታ ተዳሙን ድማ፡ ከም ግብረ መልሲ ናይዚ ከይ ከውን ጥርጣረ ኣሎ።
- 7. እዚ ኩሉ ዘይ ምትእምማንን ምርሕሓቕን እንዳ ተኸይዶ እንከሎ፡ ብናይ መንግስቲ ኢትዮጵያ ባጀት ስልጲት፡ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ፡ ብዝበሃል ስም፡ ጽላል ተቓውሞ ንኸቐውም፡ ሓንቲ ኣሳናዳኢት ኮምሽን ተላዕለት። ኮምሽን፡ ምሉእ ስልጣን ናይ ምድላው ተዋሂቡዎ ጀመረት።

ንሓደ ዓመት ምስ መመላእታ፡ ደምባ ተቓውሞ፡ በዛ ዝተባህለት ኮምሽን እስትሂና ክብል ምስ ጸንሖ፤ ኪዳን ዘይ ከም ሸሙ፡ ምስዛ ናይ ባዕሉ ኮምሽን፡ ጎርፎ ንጎር ተሓናነቐ። ገለ ኮምሽነራት ናይዚ ኮምሽን ኣዳላዊት ባይቶ፡ ዕለተ መወዳእታ ሂወት ናይ ኪዳን በጺሑ እዩ ክብሉ ተሰምዑ። ሰብ ዘለዎ ኣራፊዱ 'መውት ከም ተባህለ ግን፡ ብሳላ ኢትዮጵያ ኪዳን ካብ ተዳብኦታት ኮምሽን ድሒኑ። ዕለተ ጉባኤ ኣብ ዝተቐረበሉ ህምት፤ ሰብ ኪዳን፡ ካለንዳርዮ ጉባኤ እንተ ዘይ ተቐይሩ ኣይ ክንሳተፎን ኢና ክብሉ ኣጠንቀቐ። ፊሕን ምራኽን ምስ ተቐልቀሉ፡ ኮነሎም ደኣ። ካለንዳርዮ ጉባኤ ተቐየረ።

- 8. ኣቦ መንበር ናይዚ ዝተባህለት ኮምሽን ድማ፡ ልክዕ ከምቲ ባህርን ልምድን ናይ ኪዳን፡ ብህዝቢ ዝተሓርዮ ንዝበልዎ ሓደ ኣባል ናታ፡ ሓለፊ ናይ ዜና ኮይኑ፡ እና ሰርሖ እንከሎ፡ ብስለላዊ ጥርጣረ ምኽኒት ኣጠረዞ። ኣብ ጉባኤ ንኸይሳተፍ እውን ተኣገደ። ደምባ ተቓውሞ ብጫውጫው ተናወጸ።
- 9. ኮነ ድማ፡ ተሳተፍቲ ጉባኤ ካብ ብዘላ ጫፍ ዓለም ብሕርያ ዝተዋጸኡ፡ ብናይ ኢትዮጵያ ስንቅን ዕጥቅን ንኣዲስ፤ ካብ ኣዲስ ድማ ንኣዋሳ ተጓዕዙ። ባይቶ ጉባኤኡ ጀመረ። ተሳተፍቲ ጉባኤ፡ ብናይ ኣስላማውያን ውድባትን ሲቪካትን ኣባላት ዝተዓብለለ ነበረ ተባህለ። እቲ ጉባኤ፡ ኣብቲ ኪዳንን መወልቶምን ዝደልዩዎ መኣዝን ንኸቐንዕ መታን፡ ሓደ ካናዳዊ ፕሮፌሰር/ናይ ህንጻ ሕገ መንግስቲ ምክር/ Prof. Joseph E. Magnet ዝተባህለ ካናዳዊ፡ ኣብ ናይ ብሔር መሰል ርእሰ ውሳኔ ክሳብ ምግንጻል፡ ዝሓዘሉ ዛዕባታት ኣምራት፡ ሰፊሕ ኣስተምህሮ ንኸህብ ዕድል ተዋሂብዎ፤ ንኤርትራ ዝበታትን ኣምራት ዝገደፈሉ ኣይ ነበረን ተባህለ። እዚ ፕሮፌሰር እዚ፡ ናይታ ውድብ ቀይሕ ባሕር ዓፋር እትበሃል፡ ናይ ወጻኢ ጉዳይት ቀንዲ መራሕ ጋንታኣ እዩ።

እታ ንሱ ዝመርሖ ጋንታ በዚ ኣቶም ዝቐመት እያ። 1) Mr. Warren Creates Humanitarian & rights advocate for the Afar Peopele 2) Mr. Marlon Oneid, Strategic Advisor to Afar People 3) Mr. Brad Mackay, Investigative Journalist/Human Right 4) Mr. Ali Mhammed EU 5) Mr. Muhammad Shehim US Represntative 6) Mr. Ali Issa Asia & Oceanis Represntative 7) Mr. Jamal A. Chehim Canada mRepresntative. Source: <http://www.afarforum.com/Final%20RSADO%20Foreign%20Mission%20Strategic%20Plan.pdf>

9. ኪዳን ከም ኣወሃሃድን መራሕን ጉባኤ ኣዋሳ፡ ሃገራዊ ጉዳይና መጣልዒ ገይርዎ ኣሎ። ከም ሳዕቤኑ ድማ፡ እንሆ ሎሚ ውድብ ቀይሕ ባሕር ዓፋር፡ መንግስቲ ኣብ ስደት ኣዋጀም ይርከቡ። እዞም ቀይሕ ባሕር ዓፋር፡ ጉዳዮም ኣብ ኤርትራ ጥራይ ዝተወሰነ ኣይ ኮነን። ሰፊሕ ጉዳይ ኣለዎም። ካርታ ተመልከት።

አውዳድባን አከያይዳን ናይ ኪዳንን ባይቶ አዋሳን፤ ንሓንድነትን ልእላውነትን ኤርትራ ንምብትታን፡ ጠንቂ ክኾኑ ዝኸእሉ አምራት፡ እና አማእከለ ዝኸይድ ዘሎ፡ አሳካሬ ተበግሶ እዩ።

ውድብ ቀይሕ ባሕሪ ዓፋር፡ ኣብ ውሻጠ ተዳሙን ወይ ኪዳን ተጸፍዮ፤ ምስቲ ባይቶ አዋሳ ብምትሕብባር፡ ነታ ንዘመን ዝአክል ቀይሕ ደም ጄጋኑ ዝሰተየት፡ ምድሪ ራኢሲ ወልደንኬልን ራኢሲ ተሰማን፤ ምድሪ ከቢረን ዓዋተን፤ ምድሪ ኢብራሂም ሱልጣንን ወልደአብ ወልደማርያምን፡ ክቕራርጽዎ ዝገብርዎ ዘለው ሓደገኛ ተበግሶ፤ ብቕዳምነት ክሕሰቡሉ ዘለዎ ጉዳይ ድሕነት ሃገር ስለ ዝኾነ፡ ሓሳኻ ዘለዎ ኤርትራዊ ሓላፍነቱ ዕዙዝን እዩ።

ናዚ ውድብዚ ጉዳይ፡ ካርታ ክፍለ ዓለም አፍሪቃ ዝቐይር ጠንቂ ዘለዎ ተበግሶ ኣለዎ። ኣብ ዓለምና ዘየለ። ንሕና ከም ኤርትራ፡ ነቶም ኤርትራውያን ዝኾኑ ዓፋርና፡ ኣሕዋትና ሰብ ዳንካልያ ጥራይ ዘይ ኮኑስ፡ ደቂ ኤሪ ጸዕዳ ምዃኖም ንፊልጦም። ካብዚ ሓሊፉ ተሪፉ ግን፡ መሬት ኤርትራ ንወጻእተኛታት ዓሌታት ዓፋር፡ ተጨሪሙ ንኸወሃብ ብገንዘብ ወያነ ዝተሓብሉ፡ እቶም ኣብ ጉዳይ ሃገርናን ህዝብናን ረብሓ ኣሎና በሃልቲ፤ ኢሳያስ ጥራይ ይኸደልና እምበር፡ ካልእሲ ደሓር ነርክበሉ ዝእምነቶም፡ ውሕስነት የብሉን።

ተንኮል ደመኛ ወያነ፡ ከም ብርሃን ጸሓይ ኣብዚ እዩ ዝገሃድ። ካርታ ተመልከት። ንኢትዮጵያ ዝምልከት፡ ካብ ገማግም ባሕሪ ኤርትራ፡ ክሳብ ውሽጢ ሕብርቲ እትዮጵያ፡ ናይ ዓፋር ቀይሕ ባሕሪ ክልል፡ ኣብ ካርታ ተቐሪጹ እንዳ ሃለው፡ ስለምንታይ ደኣ ወያነ፡ ኣብ ክንዲ ንምድርም ዝከለኸሉ፡ በንጽፋ ግን፡ ነዚ ውድብ እዚ ዘስንቆምን ዘዕጥቆምን ዘለዉ? ካብ ምድሪ ኤርትራ፡ ንደንክል ገሚዕካ ንምፍላይ እዩ።

10. ባይቶ አዋሳ፡ ካብ ዕለተ ጉባኤኡ ክሳብ ሕጂ ካብቶም ተሳተፍቲ፡ ባዕላቶም ነብሶም ብምግላል ሓራ አውጺኦም፡ ሰክፍታቶም በብእዎኑ ነጊሮሙና እዮም - እዝግሄር ይባርኮም።

11. ወፍሪ ባይቶ አዋሳ፡ ድሕሪ ሓደ ዓመት ኣብ ዝተጋበኡሉ ኣጋጣሚ፡ ንሓደ ውድብ ብሔር ኩናማ ኣባሪሩ። ወዮ ደኣ እቲ መባረሪ ምኽንያት፡ እስላማዊ ሓዘል ዝምባለ ዝነበሮ ኮይኑ እምበር፡ እዚ ውድብ እዚ እውን፡ ብወድዓዊ ምኽንያታት ክእረም ዘለዎ እዩ።

12. ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ሓምለ 2013 ከኣ፡ ዶክተር ዮሴፍ ብርሃኑ፡ መራሒ ባይቶ ዝነበረ፡ ኣሕፋሪ ብዝኾነ ፖለቲካዊ ቅለት፡ መዝነቱ ምስ ተቐንጠጠ፡ ደምብ ተቓውሞ መቃነይ ዳንኬራ ኮይኑዎም ወሪሑ። ሕጂኸ ናባይ?

12. ሰሰትያ ማይ ትምልኦ ከም ማለት፡ ዝተባለሸወ ምስ ተባለሸወ፤ መከረይና ባይቶ፡ ሕጂ ከኣ ኣሎኹ ንማለት፡ ከም ብሓዲሽ ንቕሎ፡ ናብ ዋዕላ ክኣትው ይንቀሳቀሱ ኣለዉ። እቲ ዝተባረረ ውድብ ኩናማ፡ እቕረ

ተገቢሩሉስ ተመሊሱ ይበሃል አሎ። እቲ ስልጣኑ ተቆንጧቡ ዝነበረ፡ ዶክተር ዮሴፍ ብርሃኑ እውን፡ ስልጣኑ መሊሶሙሉ ተባሂሉ።

እዚ ምኹን ተቆውሞ'ዚ፡ ለውጢ ክገብር ኣብ ዝፈታትነሉ መድረኽ፡ ኣብ ዝገደደ ሒማቕ ውጽኢት ይድቕድቕ ደኣ እምበር፤ ናይ ምምሕያሽ ታሪኽ የብሉን። The more they try to make changes, the more it gets worse.

ከምዚ ክነሱ እቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ተረኽቦታት፡ ገለ ሕሉፋት ደረሰቲ ኣብ ኢንተርነት ድማ፡ ሓለይቲ ወጹዓት ኣስላም መሲሎም፤ ክስታን፡ ከም ገበትቲ ናይ ኩሉ ዝጭበጥን ዘይ ጭበጥን ነገራት፡ ገይሮም ብምቕራብ ይኸሱ። ኣዛይዶም ክጸውዱሉ እንከለዉ ድማ፡ ንኪዳን ይኹን ንባይቶ ኣዋሳ ዝወቕሰ ባእታ፡ ከም ነውራም ሕሉፍ ጸረ ሰውራ፡ ገይሮም የራስኦም።

እዞም ንኸቀናድቡና ዝደልዩ ሰባት፡ ኣብ ሞንጎ ኣስላምን ክስታንን ኤርትራ፡ ጽልኢ ከም ዝነበረን ዘሎን ኣምሲሎም፡ ነስላምናን ክስታናን ህዝብና ዝፈታትን ኩፍእ ነዝሒ፡ ከም ብበለካን ለኸዓካን ተባሂሉ ዝበሃል፡ ናይ ተረጋም ጽውጽዋያት ይቋመቱ።

ክስታን ነስላም "ሰማይ ዓንዲ ኣይ ብሉ፤ ኣስላማይ ዓዲ ኣይ ብሉ" እዮም ዝብልዎም እና ባሉ ይጽሕፉ።

ነዚ ከምዚ ዝሓመሰለ ዘረባታት፡ ከብኩዑን ክጥጅኡን ዝፍትኑ ኤርትራውያን፡ ንስለ ፍትሒ ክቃወሙ፡ ዘብቅዎም ትሕዝቶ፡ ዝጎደሎም ጥራይ እዩ ክኸውን ዝኸእል። ነውራ። ነዝን ዝኸምዝን ዘኣንግድ ተቆውሞ፡ ክስታናን ኣስላምናን ክንፋላለ፡ ዝዕድም ደኣ እምበር ናይ መሰል ሕቶ ሞንት ኣይ ኮነን።

ከምዚ ዓይነት ኣበሃህላ'ዚ ዝሕብሮ ሓበሬታ እንተ ሃልዩ፡ ሓደ ካብቶም ብዙሓት ጠንቅታት፡ ናይቲ ቀደም ዝበለየን ዝጻረቐን ተቆውሞ ዝፈጠሮ ለምሲ ምዃኑ እዩ። ጠንቂ ጠንቅታት እዩ። ብኸምዚን ዝኸምዝን ሃላይ ኣገባብ ተቆውሞ፡ ዝመጽእ ለውጢ እንተ ሃልዩ፡ ኣሉታዊ እዩ ክኸውን ዝኸእል። ንሱ ከኣ ደደርትኩም ሓዙ ከም ማለት የስምዕ። ሎሚ ነዝን ዝኸምዝን ከተ ኣታትዉ ዝህንደዱ፡ ንእንታይነቶም ዝሕብር ነውራ፡ ትሩፍ ኣተሓሳስባ እዩምበር።

ዘበሰብ ወይ ሕብረተሰብ ኤርትራ፡ ከከም መጠን መበቆሉን ብዝሉን፡ በብዓይነቱ ኣባጫጭን ጭርቃንን ከም ዘዘውትር፡ ንፊልጥ ኢና። መን ንመን የባጭጭሉ ግን፡ ኩሉ ተደራራጊ ስለ ዝኾነ፡ ዘሕደሮ ቂምን ቕርሕንትን፡ ኣሎ ኢልካ ክትዛረበሉ ግን፡ ናይ ሃለልይ ዝተረፈ ብሂል እዩ። ሃላይ፡ ኣብ ሓደ ሓደ ዘይ እሩም ኣበሃላታት፡ ብምድማቕ ክረኽቦ ዝደሊ መኸሰብ ክህሉ ኣይ ክእልን። ሃላይ ዘረባ፡ ጸያቕ ኣፍ ስለ ዝኾነ፡ ነስተውዕለሉ ኣይ ነስተውዕለሉ ደኣ እምበር፡ ክንደይ ሃለልይ ዘብረባታት፡ ዘይ በልናን ዘይ ሰማዕናን።

- **ኢናዓል ዲንኩም** ማለት እኳ፡ ከም ሰዋሰዉ ናቱ እንተ ተወሲዱ፡ ከቢድ ቃል እዩ። ይኹን ደኣ እምበር፡ ኣስላምናን ክስታናን ብኸፍኣት ዘይ ኮነስ፡ ብህልይና ወትሩ እንጥቀመሉ፡ ሰሓ ዘይ ብሉ፡ ወሰኽ ዘረባ ኮይኑ ይዝውተር።
- ነቶም ንሳቶም ጽሩያት ኮይኖምሲ፡ ኣባጂንና ከኣ ረሳሕ የኣይ ኮነስ፡ **ቦርኮ ዲዮ** - borko dio - ንዝብሉ ጠላይን ከደኣም፡ ኣባጂንና ጸሪፎሙልና ኢልና፡ ከም ኣኸላባት ሕኒን ክንበል ማለት ድዩ?
- ኣምሓሩ ድማ፡ **ቕማላም ትግረ** ስለ ዝበሉ፤ ተጋሩ ከኣ **ኣእዱግ ኣምሓሩ** ስለ ዝበሉ፤ ነቲኣቶም ቆማላት ኣይ ገብሮም፤ ነዚኣቶም ከኣ ኣእዱግ ኣይ ገብሮምን። ኩሉ ሃላይ ዘረባታት ስለ ዝኾነ።
- ተጋሩ **ሃሱሳት ሓማሼን** ስለ ዝበሉ፤ ሃሱሳት ሓማሼን ከኣ **ዓጋመ** ስለ ዝበሉ ጥራይ ዘይ ኮነስ፡ ልቢ ትግራይ ጥውጥዋይ ስለ ዝበሉ፡ ከም ተጻላእቲ ኣህዛብ ገይርዎም ኣይ ፈልጥን።

ኣብ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ፡ ሓደ ክፋል ህዝቢ፡ ኣብ ልዕሊ ካልእ ክፋል ሕዝቢ ብጥርፍፈ - መን ንመን ዝግብለል ማእከረሰብ ኣሎ ድዩ? መን ንመን ዝበደለ ሃይማኖት ኣሎ ድዩ? መዋእሉ፡ ኣብ ባርነት ባዕዳውያን ዝነበረ ህዝብስ፡ ክስታን ሕልፊ ኣሰላም፡ ነጻነት፣ ሰልጣ፣ ዓቕምን ነይርዎምሲ፡ ዓብለልቲ ነይርዎም? ሕጂ እንተኾነ ውን፡ ነቲ መንግስቲ ነናቱ ክንህበ ጉቡእ እዩ። ማለትሲ -

- ጨቋኒ እንተ በልናዮ - ናቱ፤
- ገባቲ እንተበልናዮ - ናቱ
- ዲክታቶር እንተ በልናዮ - ናቱ፤
- ሺቃላይ ሃናጻይ ሃገር እንተ በልናዮ - ናቱ፤
- ዋርድያ ሃገር እንተ በልናዮ - ናቱ፤
- ሓማሴናይ መንግስቲ ክስታን እዩ፤ ዝበለ ኣይተ ምኹን ተቋውሞ ግን፡ ቅጥዒ ዝሰኣነ ቅንእን ጸልእን፡ ዘበኩዕን ዝቕጥንን ዘሎ ኮይኑ፡ ከም ገለ - እዚ ዘሎ ሰርዓት እዚ፡ ሰልጣኑ ናብ መን ብዘዋገሰ ከየሰጋገረ፡ እንተ ተሰናኺሉ፡ ኣብ ተጣቂሰና ክንወጽ ዘይ ንክእል፡ ኣብ ከም ናይ ሶማሊያዊ እሳተ ወጥሪ፡ ክንርጉረጉ ዕድል ስለ ዘሎ፡ ወይልና ሕጂ እንተ ዘይ ተኣሪምና!!! እዚ መታሕት ካብ ደጋ ዝጥርር ፖለቲካ ሚሊንዮም - ክኸትሎ ዝኸእል ኣሉታ፡ ወሰን ከም ዘይ ብሉ ይግመት። ከምኡ እውን እቲ ዓዲ ዓዲ ዝብል፡ ኣውራጃዊ ትምክሕታት።

ክስታን ደኣ፡ ኣብ ጸቡቕ ይኹን ሕማቕ፡ ሕልፍን ትርፍን ኣሰላም ዝተገነዓሎም ኣሎ ድዩ? መን እዩኽ ሕልፍን ትርፍን ዝጉንዕ? ካብ ቅድሚ ገድሊ ክሳብ ሕጂ፤ መን ካብ መን ዝጠገሞ ወይ መን ካብ መን ዝኸፍኦ ኣሎ ድዩ? ኣይ ፋልናን ደኣ ኣሕዋት።

እቲ ሕቶ፡ ናይ ዲክታቶርነት ሕቶ፡ ጥርይ እንተ ደኣ ኮይኑ፡ ህዝቢ ኤርትራ ይጥግሞ ይኸፍኣዮ በልማማ ይሓልፎ ስለ ዘሎ፡ ናይ ሓባር ጉዳይ እዩ። ካብዚ ዝሓልፍን ዝተርፍን ሕቶ፡ እንተ ደኣ ኮይኑ ግን፡ ነቶም ሳሰይቱ ጸቡቕ ዕድል!!!

እንተ እቲ ሕቶ፡ ክስታን ከምዚ እዮም፡ ኣሰላም ድማ ከምቲ እዮም፡ ወይ ከኣ ከበሳ ከምዚ እዮ፡ ቆላ ድማ ከምቲ እዮ ኮይኑ ከኣ፡ ነቶም ማይ ዝሰፍኡን እኳ፡ ክንደየናይ ከየረኻኸበልና፡ ነቶም ተረከብቲ መንእሰይ ግን፡ ክኸፍልዎ ዘይ ክእሉ፡ ከቢድ ዕዳ ምውራሶም ማለት ስለ ዝኾነ፡ ቅቡጽን ሰይጣናዊ ትምክሕቲ፡ ብዘይ ቅድመ ክነት ሕጂ ክግታእ ኣለዎ።

መዓሰን ኣባይን ኣብ ዝርዝር ከይ ኣቶና፡ ነዛ ተነካኢት ከም ብሩህ ኤርትራ፡ ናይ መነ መን ደም ሰትያ ከም ዝጎሰዔት ምጽብጽብ ይሕሸና ድዩ? ብሓደ ዝተጭቆናላ፤ ብሓደ ዝበረሰናላ፤ ብሓደ ዝተጋደልናላ፤ ብሓደ ዝተዓውትናላ ሃገርሲ፡ ንሕና ኢና ከምዚ ንሳቶምዮም ከኣ ከምቲ፡ ክንበሃሃል ኩፉእ እዩ። ሶውራ ኤርትራ፡ ከመይ ጀሚሩ ብኸመይ ይቕጽል ከም ዘሎ ብዘየገድስ፡ ህዝቢ ኤርትራ፡ ሓደ ወገን ነቲ ካልእ ወገን፡ ክጭቁንን ክገፍዕን ኣይ ተራእዮን፡ ኣይ ክህሉን ከኣ እዩ። ሎሚ፡ ህዝቢ ኤርትራ ከምታ ትምኒቱ፡ ከም ናይ ቀደም ዘይ ኮነስ፡ ምዕባለ ብዘምጽኦ ምኽንያታት፡ ኣዝዩ ማዕቢሉን ተሓዋዊሹን እዩ።

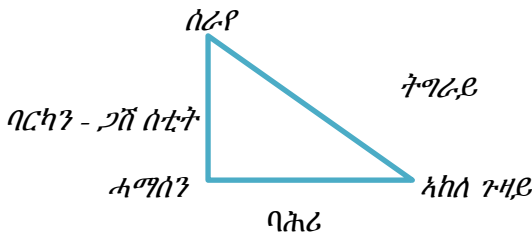
ኣብ እዋን ገድልን ሎሚን፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ኩሉ መዳያት ናብራን ዕዮን ስለ ዝተሓናፈጸ፡ ሓዲሽ ባህልን ልምድን እና ኣጥረዮ እዩ። እቲ ቀደም ዝነበረ ባህልን ልምድን፡ ገሊኡ እና ተቐየረን እና ተመሓየሸን እዩ። ምኽንያቱ - ባህልን ልምድን እናቀጸለ ዝምዕብል ወይ ዝቐየር ደኣ እምበረ፡ ከም ዘይንቕነቕ እምባሰይራ ተኹዲጩ ዝነብር ስለ ዘይ ኮነ።

ሎሚ ኣብ ዘበነ ናይባት፤ ነታባት፤ ድግለላት፤ ሰብ ቀምሽን ሸማገለን ተመሊሰና፤

- እንትርፎ ነታባይ፡ ትግረ ፈረስ ዘይ ሰረፍ፤
- ዓኳይ ንሰብ ቀምሽ ዝግብረሉ፤
- ነዋልድ ከከም ላማኻ እትኸንሾበሉ፡ ኣብ ዘመነ እንእኒ ከንምለስ ዘይ ከውን እዩ።

ናይ ሎሚ ምድሪ ኤርትራ፡ ኩሉ ህዝቢ ኤርትራ ብሓባር፡ ዘይ ሸነላን ዘይ ተማሰጎላን፤ ዘይ ረሃጸለን ዘይ ደመዋላን፤ ዘይ ተሰዋሓላን ዘይ ተቐብረላን፡ ሓመድ ኣይ ትርከብን። ዓጽሙን ደሙን ከሰኪሱ ነጻ ዘውጽኦ ምድሪ፡ ንሳ ብኹላ ናቱ፤ ንሱ ከኣ ብኹሉ ናታ እዩ። መታሕት ናታይ ከበሳ ናትካ ዝበሃለሉ ዝነበረ መድረኽ ቀለሙ ሃሲሱ እዩ። ሓድነትና ከም እንደገና ተደሪዑ እዩ።

ኣውራጃነት እንተ ሾይኑ ድማ፡ ብዘይካ ኣብ ሓደ ውሱን፡ ስሉሳዊ ኩርንዕ ዝኾነ መሬታት፡ ኣብ ዝሰፍሑ መሬታት ኤርትራ፡ መዛረቢ ኣይ ኮነን።

እቶም፡ ሕሉፋት ኣውራጃውያን ክገልጹ እንከለዉ፡ ኤርትራውነት ማለት፡ መጀመርያ ካብ ዓደቦኳ - ደሓር ወረዳኻ - ደሓር ኣውራጃኻ - ደሓር ሃገርካ ከም ምኳኑ ይገልጹ። ልክዕ ኣይ ኮነን። **ዘርእን ኣውራጃነትን ከንደባልቐ እንተ ዘይ ደለ ና፡ ኣውራጃ፤ ወረዳ፤ ዓዲ እትነበረሉ ኣድራሻ ደኣ እምበር፡ ፍልፍል ናይ መንነት ኮይኑ ኣይ በቐዕን። ፍልፍል ናይ መንነት፡ ካብ ሃገር ወይ ካብ ዘርኢ፡ ወይ ድማ ካብ ኸልቲኡ እዩ። ኣውራጃ ከም ሓደ ልእላዊ መሬት ተወሲዱ፤ ኣውራጃይ ኣውራጃኻ ማለት፡ ማንታ ናይ መታሕተይ ከበሳኻ ዝብል ኒሕ ኮይኑ፡ ኣብ ምዕቃብ ሃገራዊ ሓድነት፡ ኣሉታዊ ግደ ዘለዎ ተነካኢ ነገር እዩ።**

ሎሚ፡ ኣብ መላእ ኤርትራ፡ ኩሉ ህዝቢ ከም ሓደ ንህቢ ብሓንሳእ፡ ኣዴታትን ኣብታትንን፡ ኣውዳትን ኣዋልድን፤ ኣብ ማእቶትን ህንጻ ሃገርን፡ ብራውያን ባዴላን መሬት ክፍንቅሉ ከለዉ ንዘይ ረኣዩ፡ ሓዲሽ ባህሊ ድሮ ከም ዝማዕበ ኣይ መስሎን። ዘበን ሓሊፉ ዘበን ኣብ ዝትከኣሉ፡ ከም ወድዕነት ናቱ፡ ኣረጊት ባህሊ ይሓልፍ፡ ሓዲሽ ባህሊ ከኣ ይምዕብል። ስለ ዝኾነ፡ እቲ ባህልና ተመራሲሑ፤ ባህልና ተደዋኑ። . . . ዝብል መረረ፡ ኣብ ምንታይን ኣብ ከመይ ከይ ተነጻረ ዝበሃል መደናገጺ ዘረባታት፡ ክብደት የበሉን።

ስለዚ፡ ህዝቢ ኤርትራ ከበሳዊ ይኹን ቆላዊ ብናይ ሓባር ቃልስን ምዕባለን ተሓዋዊሱ እዩ። ሓዲሽ ናይ ሓባር ባህልን ልምድን ኣጥርዮ እዩ። እቲ ሓደ ነቲ ካልእ ርሓቕባይ ቅረብላይ ክብለሉ ዝኸእል ምኸንያት የልቦን። ብኸመይ ንነባበር ንዝብል ግን፡ ናይ ወራዙት ሕቶ እዩ።

ገ እናተባህለደ ትጋገ ከም ማለት፡ እዚ ዝካየድ ዘሎ ተቐውሞ፡ ምስቲ ጀብሃ ዝሓለፈቶ መሳልል ታሪኽ፡ እና ተመሳሰለ ይኸይድ ስለ ዘሎ፡ ከም ኣደማድማ ጀብሃ፡ ክደምድም ዘሎ ግምት ኣመና በሪኽ እዩ። ሓደ ካብቶም ቀንዲ ጠንቅታት ኣደማድማ ናይ ጀብሃ፡ **ኣብ ሕውስቐስ ሃይማኖታውን ቆላውን ውሕላላ፡ ዘድሃበ ከም ዝነበረ ኣይከሓድን እዩ።**

ኣብ ዘመነ ብረታዊ ቃልስና፤ ጀብሃ ከም ኩነታት ኣጀማምራኣ፡ ብመንእሰያት ደቂ እምነት ምስልምና ምንባሩ፡ ኩውን ነገር እዩ። እቲ ሶውራ ሸው እዩ ጀሚሩ ማለት ግን፡ ልክዕ ኣይ ኮነን። ዘገም እንዳበለ ግን፡

መንገድ ስለታገደ ተሳታፊዎች። አሰራር ጀብሃ ከአፍሪካ፣ ከምክር ቤቱ ብቻን ባረባረ ከከፍተኛ ጸኒታ፣ በሃንቃሃንቃ ከአፍሪካ፣ ልምድን አካይዳን ናይቶም ገዳይም ተጋደልቲ ከንቅበል ሀርፋን ስለ ዝነበረና፣ ብዙሕ አበጫጭ ንሰምዕ እኳ እንተ ነበርና ሰላ አይ ነበርን። ኣብ ሞንጎ 1975-1977ዓም ግን፣ ውሽጣቂ ቅሳነት ናይ ጀብሃ አዝዮ ተሃሰዩ።

ከምዚ ናይ ሎሚ ደምበ ተቐውሞ፣ ብሰንኪ ናይ ሓድሕድ ዘይ ምትእምማን፣ ዝደሃኾ ዘሎ ሕማማት፤ ኣብ ናይ ውድብ ጀብሃ ከአ፣ ካብ እዋን ናብ እዋን፣ ኣብ ሞንጎ ገዳይም ተጋደልትን ሓደስቲ ተጋደልትን፣ እና ጸንከረ ዝኸይድ ዝነበረ ዘይ ምትእምማን፣ ከይዱ ከይዱ ኣዳኺ ሙዋ። ካብ ተጸረርቲ ሓይልታት ዘጋጥማ ዝነበረ ድፍኢት፣ ንህላዌኡ ከተድሕን እውን ኣይ ከኣልተን።

እቶም ቀንዲ፣ ንተጋደልቲ ጀብሃ ዘዩ ተአማምንዎም ዝነበሩ ምክንያታት፣ ኣብ ምንታይ እዮም ነይሮም ንዝምልሽ ሕቶ፣ ከከም መጠኑ፣ ብናይ ዝተፈላለዩ ዕግቢታት፣ ከም ዝምልሽ ኣየጠራጥርን። ከም ናይ ሓባር ረጅሒ ኮይኑ ክቐርብ ዝኸእል ግን፣ እቲ ካብ ሃይማኖታውን ወገናውን ዝውላድ ተረሓቓቕቲ መናፍስቲ እዮም። እዚ እናሃለወ እቲ ተመክሮ፣ ኪዳንን መሰልቶምን ከአ፣ ብዝገደደ ተታሓሒዘሞ ዘለው ዕላማ፣ ኣብ ከንዲ ንረብሓ መላእ ህዝቢ ኣለልዮም ዝደኸሙሉ፣ ንፍሉይ ዕላማታት - ንምስልምና፤ ንመታሕት፤ ንቀቢላታት ኮይኑ ስለ ዘሎ፣ እርማት እንተ ዝገብርሉ፣ እቶም ዓዲ ውዲል እና ኾና ንኸይድ ዘሎና ምቕሰና፣ እቶም መንገድ ከአ ተስፋ ምኾናም።

-ኣብ ራብዓይ ክፋል ይቐጽል -

እዝግሄር ዕርቂ ኣዝዘልና።
ዓውት ንሓፋሽ